
TYRESÖ KOMMUN
Socialförvaltningen

VERKSAMHETSBERÄTTELSE ÅR 2004

ÄLDREOMSORGEN

Innehållsförteckning

	Sid
1. Ekonomiskt resultat	3
2. Måluppfyllelse	3
3. Viktiga händelser under året	3
4. Kvalitet	5
5. Framtiden	6
Enheternas verksamhetsberättelser	
HEMTJÄNSTEN	8
TYRESÖGÅRDEN	
- Gruppboende och korttidsvård	11
- Dagverksamhet	12
ÄNGSGÅRDEN	13
BJÖRKBACKENS ÄLDRECENTRUM	
- Servicehuset	13
- Restaurang Lyktan	15
- Hemsjukvården	16
- Rehab/träningsenheten	17
- Gruppboende Näckrosen och Solrosen	18
- Sjukhemmet Kastanjen	19
- Sjukhemmet Syrenen	21
- Älderdomshem Blåklockan, Gullvivan Nejlikan	22
TROLLÄNGEN	23
Övriga bilagor	
Särskilda boendeformer och antal platser	25
Kvalitetsgarantier	26
Klagomålshantering – Inkomna synpunkter	27
Demenssjuksköterskans insatser under 2004	28
Organisationsplan	29

1. Ekonomiskt resultat

Nettobudgeten på 144 Mkr överskrids med 2,6 Mkr eller 1,8 procent. Underskottet beror främst på bristen på platser i särskilda boenden och korttidsvård vilket innebär att fler externa platser köpts och betalningsansvar för äldre på sjukhus ökat. Detta trots att antalet platser i korttidsvård har ökat under året då Viljan med 9 platser för äldre startade i början av året. Viljan har haft hög beläggning allt sedan starten. Kontot för köpta platser och betalningsansvar överskrids med 4,6 Mkr netto (brutto 8,1Mkr).

Resultatet påverkas även av sammantaget större inköp av inventarier och maskinell utrustning som ej har kunnat uppskjutas.

2. Måluppfyllelse

? Handlingsplan för att trygga personalförsörjningen och minska sjukfrånvaron utarbetas.	Målet är uppfyllt
? Mål för den kommunala hälso- och sjukvården utformas.	Målet är uppfyllt
? Möjligheterna att tillsätta förtroenderåd med brukarrepresentanter (anhöriga) och eventuellt kontaktpolitiker för samtliga äldreboenden och hemtjänsten. Syfte och möjligheter utreds.	Målet är uppfyllt och ett anhörigråd har startats på Björkbacken
? Möjligheter att inrätta specialteam inom hemtjänsten utreds. För äldre med sammansatta och omfattande behov t ex psykiska funktionshinder, demenshandikapp och missbruksproblematik.	Målet är delvis uppfyllt. Utredning har påbörjats men kan slutföras först när organisationsförändringen för förvaltningen klargjorts.
? Akut korttidsvårdsplats och ökade möjligheter till regelbunden avlastning för anhöriga tillskapas.	Målet är inte uppfyllt. Behovet har inte kunnat tillgodoses med den brist på platser som finns.

3. Viktiga händelser under året

Ökat behov av äldreboende

Bristen på lediga platser i äldreboende har varit mycket bekymmersamt under året. Många äldre har efter beslut eller dom i länsrätten väntat på permanentplats, endera i hemmet med utökad hemtjänst eller på korttidsvård. Det har inneburit att kostnaderna för köp av plats och betalningsansvar ökat kraftigt trots att den nyöppnade korttidsvården Viljan varit fullbelagd sedan starten i januari. 75 personer har under året vistats på köpt plats eller betalningsansvar i olika perioder. 6,5 helårsplatser var budgeterat men utfallet blev 13,8 och ett budgetöverskridande med 4,6 Mkr.

Detta har även fått till följd att behovet av växelvård och avlastning för anhöriga varit svårt att tillgodose.

Situationen har nu avsevärt förbättrats och 7 personer väntar på plats varav 5 vistas på korttidsvård. Kösituationen kan växla kraftigt varje månad. Bedömningen är att den förbättrade

situationen fram för allt beror på den omstrukturering av befintliga platser som genomförts, inklusive den pågående förändringen av servicelägenheter. För närvarande finns 194 platser i äldreboende. Under 2005 kommer detta att utökas med 10-16 platser till följd av omstruktureringen av servicelägenheter. Dessutom finns 20 platser för korttidsvård.

Trollängens entreprenör får fortsatt förtroende

Äldreboende Trollängen drivs sedan 2000 av ett privat företag, Omsorg och Boende Service AB. Under våren har en ny anbudsupphandling genomförts då avtalstiden upphör från januari 2005. Flera privata företag lämnade in anbud och efter en omfattande handläggning och värdering av anbuderna beslutade socialnämnden ge fortsatt förtroende till samma entreprenör, som nu har bytt namn till Carema Äldreomsorg AB. Det nya avtalet med Carema Äldreomsorg gäller i 5 år med möjlighet till förlängning i ytterligare 3 år.

Kundvalssystemet permanentas

Kundvalssystemet inom hemtjänsten innebär att den som beviljats hemtjänst till serviceinsatser dvs, städning, tvätt eller inköp, kan själv bestämma om insatsen ska utföras av kommunen eller ett privat företag som godkänts av kommunen. Under året har per månad cirka 30 pensionärer och 15 yngre funktionshindrade valt privat företag. Efter en försöksperiod på 2 år har kundvalssystemet utvärderats och socialnämnden har beslutat att det ska fortsätta med samma inriktning.

Resultatenheter ska återinföras

Sedan 1993 har äldreomsorgens boende och hemtjänst varit organiserade som resultatenheter. Detta upphörde under 2003 på grund av behov av en översyn av spelregler och ekonomiskt ersättningssystem. Resultatenheter ska återinföras enligt nämndens beslut. Tidpunkten är ej fastställd.

Hemtjänsten får bra ”betyg”

Länsstyrelsens äldreskyddsombud har undersökt hur hemtjänsten fungerar i Tyresö. Pensionärerna känner sig nöjda och trygga och tycker att personalen är flexibel och tillmötesgående. Även de anhöriga är positivt inställda. Det finns dock fortfarande frågor att förbättra tex information vid förseningar eller när vikarier ersatt ordinarie personal.

Hemtjänsten startar projekt

Inom hemtjänsten sker en positiv utveckling. Ett projekt med rehabiliterande och aktiverande synsätt har arbetats fram i samarbete med landstinget och FoU Nestor, forskning och utveckling. Verksamheten startar i Trollbäcken där hemtjänstpersonalen dels kommer att få utbildning av en nyanställd arbetsterapeut och sjukgymnast och tiden för att utföra olika insatser kommer att utökas där det behövs.

Ett projekt med handdatorer har även startat. Det innebär att varje vårdbiträde i en arbetsgrupp (Sikvägen) har tillgång till en handdator med mobiltelefon. Projektet förväntas förbättra kommunikation, dokumentation, schemaläggning och att de utförda insatserna kan följas upp bättre. Den s.k kringtiden för olika insatser kan tex mätas. Planeringen är att övriga vårdbiträdesgrupper successivt ska ingå i projektet.

Korttidsvård på Mallorca

Tyresö äldreomsorg deltar i ett pilotprojekt i samarbete med andra kommuner och HSB Omsorg AB som omfattar korttidsvård under 2 veckor för äldre på Mallorca. Under november vistades en av Tyresös pensionärer på Mallorca tillsammans med äldre och några anhöriga från 7 kommuner. Vistelsen fungerade väl och har utvärderats med positivt resultat. Verksamheten kommer att fortsätta under 2005 och Tyresö ska delta i en kommungemensam upphandling av korttidsvård utomlands.

Höjda avgifter

Taxor och avgifter inom äldre- och handikappomsorgen har höjts from januari 2004. Den nya taxan beräknades innebära en höjning av intäkterna med 600Tkr vilket överensstämmer med utfallet.

Varje månad har cirka 530 pensionärer och 60 yngre funktionshindrade debiterats avgift. Av dessa 590 har avgiften för hemtjänst i ordinärt eller särskilt boende fastställts till 0 kronor för 190 personer. I särskilt boende debiteras därutöver matavgift samt boendeavgift/hyra.

Den högsta avgiften för hemtjänst i ordinärt och särskilt boende ”maxtaxan” dvs 1572 kr/månad har debiterats cirka 50 personer.

Tyresögårdens bostadsstandard får kritik

Länsstyrelsens äldreskyddsombud har granskat verksamheten på Tyresögården och riktar kritik i huvudsak mot den låga bostadsstandarden (tex de flesta rummen saknar egen toalett och dusch), brister i det sociala innehållet och larmsystemet. Tillsynen innehåller även positiva omdömen om personalens bemötande, kunnighet och respekt för den personliga integriteten. En åtgärdsplan har redovisats där de flesta bristerna har åtgärdats. Nämndens bedömning när det gäller bostadsstandarden är att en omfattande ombyggnad måste övervägas om verksamheten skulle permanentas. Planeringen är dock att verksamheten ska flyttas till ett nytt äldreboende och i avvaktan på att det kan genomföras ska renoveringsbehoven utredas. Länsstyrelsen har efter socialnämndens yttrande beslutat att avsluta tillsynen på Tyresögården.

Utomkommunala ansökningar till äldreboende minskar

Det är endast 6 äldre från andra kommuner som fullföljt sin ansökan enligt lag om plats på äldreboende i Tyresö under 2004. En person flyttade hit under förra året och ytterligare två har nu erbjudits plats under 2005. Det är betydligt fler som kontaktar äldreomsorgen och önskar flytta hit. Många har dock inte de omfattande omvårdnadsbehov som lagen föreskriver och har erbjudits att ställa sig i Bostadsförmedlingens kö för seniorlägenhet, då antalet seniorlägenheter ökar successivt genom omstruktureringen av servicelägenheterna. Det är dessutom flera kommuner inom länet som önskar köpa plats i enlighet med länsöverenskommelsen. Tre personer väntar sedan en längre tid och under förra året såldes två platser.

4. Kvalitet

Kvalitetsgarantierna

Inom äldreomsorgen finns totalt 15 kvalitetsgarantier, av vilka nio avser hemtjänsten och sex äldreboenden. Garantierna finns i bilaga.

Under 2004 har utvärdering/förankring av kvalitetsgarantierna införts på ett sådant sätt att alla äldreomsorgens verksamheter belyser detta område på arbetsplatsträffarna månadsvis.

Redovisning ska sedan ske kvartalsvis till kvalitetsutvecklaren. Särskilt blankett för ändamålet är också framtagen.

Innehållet i de idag gällande kvalitetsgarantierna, både vad gäller särskilda boenden som hemtjänst, bedöms vara kända av personalen. Framgår av de redovisade utvärderingarna att det finns anledning att ytterligare arbeta för utvecklande av planer för social stimulans och ett fortsatt arbete med omvårdnadsdokumentationen inom de särskilda boendena. Vad gäller hemtjänsten särskilt så är all personal utrustad med namnbricka samt identitetshandling, dock även här finns anledning till fortsatt arbete och utveckling av omvårdnadsdokumentationen

Klagomålshanteringen

Under året har det inlämnats 25 synpunkter på verksamheten; fem beröm och tjugo klagomål. Samtliga synpunkter och klagomål är återförda till resp chef för åtgärder. Under föregående år, 2003 inkom totalt 34 synpunkter och klagomål, varav 2 var beröm.

Ett av de synpunkter/klagomål som framförts har föranlett hemtjänstens dagverksamhet att ändra sina öppethållandetider. Verksamheten har senarelagts för att möjliggöra besökarens deltagande i verksamheten. För övrigt förstärker inkommet synpunkt/klagomål på bristande sociala stimulans inom en enhet och blir föremål för översyn under 2004/2005. Detsamma gäller lokalerna på Tyresögården.

Tre av de inkomna klagomålen har handlat om kvalitetsgarantier. Det handlar om hemtjänstens garanti att hålla tider och att meddela om man inte kommer. Hjälpn har, enligt de inkomna klagomålen, uteblivit vid två tillfällen. Det tredje fallet gäller att personalen inte meddelat att de kommer senare.

Granskningar och tillsynsbesök

Förvaltningen har fortsatt med granskning av de särskilda boendeformerna. Dessa företas av kvalitetssamordnaren Hans Meidal och den medicinskt ansvariga sjuksköterskan Lena Mattila. Under året har granskningar skett av det entreprenördrivna äldreboendet Trollängen och sjukhemsavdelningen Syrenen vid Björkbackens Äldrecentrum.

Vid granskning av *Trollängen* framkom att verksamheten fungerar väl och att de boende får god vård och att hälso- och sjukvården drivs på ett bra sätt. När det gäller sjukhemsavdelningen *Syrenen* framkom att verksamheten utvecklats åt rätt riktning och att förbättringsåtgärder gjorts, men att fler åtgärder behövs, framförallt när det gäller den höga sjukfrånvaron för personalen.

Länsstyrelsens äldreskyddsombud har under året granskat två verksamheter; hemtjänsten och Tyresögården. När det gäller *hemtjänsten* har man särskilt lyft fram att vårdtagarna känner sig väl bemötta, nöjda och trygga och att kontaktmannaskapet fungerar bra. Det man behöver förbättra är information, social dokumentation och klagomålshandling. Tillsynen på *Tyresögården* resulterade i beröm för bemötandet och den sociala dokumentationen, men kritik för den låga bostadsstandarden och brist på aktiviteter.

5. Framtiden

Fler äldre i Tyresö- äldreomsorgen växer

Andelen äldre i befolkningen ökar varje år och därmed behovet av hemtjänst och äldreboende. Den äldsta befolkningen över 80 år har störst behov av äldreomsorgens insatser ca 18 procent behöver äldreboende och 20 procent hemtjänst. Antalet äldre över 80 år beräknas öka med 50-70 personer varje år.

Servicelägenheter omstruktureras

I syfte att bättre svara upp mot behovet av platser i äldreboende med mer omfattande stöd och samtidigt tillgodose behovet av seniorbostäder för äldre har nämnden beslutat att omstrukturera servicelägenheterna på Björkbacken. 53 lägenheter blir seniorbostäder som förmedlas av bostadsförmedlingen och 21 lägenheter blir ålderdomshem eller gruppboende för minneshandikappade. Förändringen som genomförs successivt beräknas ta 2-3 år. Redan den 1 mars 2005 beräknas det nya ålderdomshemmet, Vitsippan, med 10 platser vara klar för inflyttning efter viss ombyggnad.

Nytt äldreboende framflyttat

Särskilda satsningar görs inom äldreomsorgen. Bland annat görs satsningar inom hemtjänsten, dagvården för minneshandikappade utökas och möjligheterna att köpa externa platser efter individuella behov utökas. Bedömningen är att dessa satsningar i högre grad möjliggör för de äldre att bo kvar längre i det egna hemmet. Samtidigt utökas antalet platser i äldreboende med mer omfattande stöd genom omstruktureringen av servicelägenheter och utökning av permanentplatser på Tyresögården. Det planerade nya äldreboendet, "Kryddgården", har framflyttats och beräknas kunna tas i drift under 2007.

Positiv hälsoutveckling/personalförsörjning

Äldreomsorgen har relativt stabil personal och nyrekrytering fungerar mycket väl. Många söker lediga tjänster inom äldreomsorgen. Den rådande konjunkturen har naturligtvis betydelse men även de åtgärdsplaner som finns har haft effekt. Däremot måste åtgärder vidtas för att nedbringa den höga sjukfrånvaron. En handlingsplan har utarbetats som förankrats bland vårdpersonalen. Under 2005 har särskilda budgetmedel avsatts i syfte att förebygga ohälsa och öka trivseln på arbetsplatserna. En målsättning är även att de anställda som har stort behov av friskvård ska nå av utbudet. Exempelvis har ett gym för friskvård ordnats inom hemtjänstens källarlokal.

Kompetensstegen

Regeringen har avsatt drygt 1 miljard under åren 2005-2007 för en satsning på utvecklingen av kvaliteten inom vård och omsorg om äldre. I fokus står kompetensutveckling för personalen som arbetar nära de äldre. De kommuner som vill delta kommer att kunna söka bidrag. Intresseanmälan ska inges senast 15 mars 2005 och ett intensivt arbete pågår inom äldreomsorgen för att kunna delta i denna satsning.

Sammanhållen hemvård

Äldrevårdsutredningen föreslår att en huvudman, dvs kommunen, ska ansvara för hemsjukvård, med undantag av läkarinsatser, i såväl ordinärt som särskilt boende. (idag ansvarar kommunen för hemsjukvård i särskilt boende). Utredningen är nu ute på remiss och tidplanen är oklar, preliminärt genomförs förslaget 2007 om det antas. Finansieringen föreslås ordnas genom skatteväxling.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2004

Verksamhet	Hemtjänsten	
Adress	Björkbacksvägen 2 B, 135 41 Tyresö, tel 742 91 00 (vx)	
Verksamhetens uppdrag	Att utföra insatser utifrån gällande biståndsbeslut och möjliggöra att de äldre och handikappade kan bo kvar i sina hem så länge som möjligt på ett tryggt och värdigt sätt dygnets alla timmar.	
Verksamhetsmått	Ca 300 hemtjänstmottagare, varav 45 inom handikappomsorgen Totalt CA 98.000 utförda timmar. Mellan 3-9 gäster dagligen i dagverksamhet/matlag	
Organisation	Två enheter med var sin enhetschef. Christina Bäverbrandt en av enhetscheferna, den andra tjänsten vakant. Varje enhet är uppdelad i arbetsgrupper (totalt åtta grupper) med ansvar för var sitt geografiska område.	
Resultatenhetschef	Auli Metsänsalo	
Personal	Utöver resultatenhetschefen och enhetscheferna 76 fast anställda vårdbiträden samt ca 30 anställda på timtid, tre samordnare och en assistent.	
Budgetomslutning	Bokslut 2004	Budget 2004
	Kostnader 30 208 000	32 433 000
	Intäkter 27 943 159	30 728 715
	Netto 2 264 841	1 704 285
	Underskott 560 556	

Ledningen

I februari 2004 bytte hemtjänsten chef. Hans Meidal tillträdde tjänsten som kvalitetsansvarig inom äldreomsorgen och Auli Metsänsalo tillträdde tjänsten som resultatenhetschef. Under året gjordes även rekrytering för att tillsätta den vakanta tjänsten som enhetschef som har varit ledig under 2004. Tjänsten tillsattes inte under året, utan en enhetschef tillträder tjänsten från 1 mars 2005. Det finns ett stort behov av att förstärka arbetsledningen för att kvalitetssäkra verksamheten.

Vårdtagare

Antalet beviljade hemtjänsttimmar har minskat från föregående år. Vi har under året tappat många omfattande ärenden p g a flytt till äldreboende eller dödsfall. Man kan se att antalet vårdtagare minskar ute i Tyresö Brevik och ökar i Trollbäcken i stället. Det finns också en tydlig tendens att äldre flyttar från villor till lägenheter och många väljer då att bosätta sig i närheten av Tyresö Centrum. Detta kommer på sikt att leda till omstrukturering av hemtjänstgruppernas områden och omfördelning av personalantalet mellan grupperna. Vi har redan under 2004 fått minska antalet personal i Tyresögruppen eftersom antalet hemtjänsttimmar inom deras område har minskat.

Personal

Personalsituationen inom hemtjänsten är stabil och det är inte svårt att rekrytera personal vid behov. Under hösten har vi haft problem med att täcka tomma pass med timvikarier eftersom vi inte kan utlova arbete samma sätt som tidigare. Fackets krav att alla vikariat ska redovisas mot befintlig personal har lett till gigantisk administration som tar tid från andra kontrollfunktioner i verksamheten t ex ekonomisk uppföljning.

Sjukfrånvaron. Långtidssjukfrånvaron ökade något under året men korttidssjukfrånvaron har minskat. Sjuklönekostnaderna minskade under året. Hemtjänsten anskaffade en gymanläggning i slutet av året. Avsikten med gymmet är att göra träningsmöjligheterna mer tillgängliga för personalen och uppmuntra

dem att ta ut sin friskvårdshalvtimme per vecka. Arbetet som vårdbiträde inom hemtjänsten är både fysiskt och psykiskt krävande med tanke på alla olika typer av insatser man utför under sin arbetsdag. En bra fysik förebygger både belastningsskador och stress.

Projekt

Modellarbetsplatsprojektet (Map) pågick under hela året 2004. Man sammanställde olika yrkeskrav och identifierade olika kompetensområden för personalen inom vården. Under hösten gjordes en validering mot yrkeskraven i Tyresögruppen. Under våren 2005 kommer handlingsplaner utifrån valideringsresultat skrivas för samtliga i personalgruppen. Projektet avslutas april 2005.

Handdatorprojektet har under 2004 huvudsakligen handlat om tekniska kopplingar mellan programmen TES och Vård och Omsorg. Det sätt, som vi Tyresös hemtjänst ska använda handdatorer på, är helt nytt. Vi vill förbättra kommunikationen och dokumentationen för hemtjänstpersonalen. Personalen i Sikvägen-gruppen har fått utbildning i dataanvändning, programmet Vård och Omsorg, samt dokumentering. I början av december fick personalen möjlighet att använda handdatorer i testprogram för att träna användandet av själva handdatorer. Vi hoppas kunna komma igång med användandet i full skala i början av 2005.

Rehabiliterande och aktiverande synsätt. Projektet kommer i gång den 21 mars 2005 och avslutas den 20 mars 2007. Sedan våren 2004 har vi haft kontakter med landstinget, primärvården och Nestor FoU för att förarbeta och diskutera syftet med projektet, skriva projektplanen och anställa projektledarna. Från hemtjänsten har endast resultatenhetschefen deltagit i förarbetet med projektet. Trollbäcken/Hanviken har inledningsvis valts ut som projektområde. Personalen har löpande informerats om hur arbetet har framskridit och vad som är syftet med projektet. Hemtjänstens resultatenhetschef kommer att vara projektansvarig.

Kompetensutveckling

Mycket av kompetensutvecklingen är direkt kopplad till de pågående projekten inom hemtjänsten. Personalen har deltagit i demenscirklar och fördjupningskurs i demens med ledning av Marianne Gritti. Det finns ett stort behov av utökade kunskaper om demenshandikappade och deras livssituation hos all personal inom hemtjänsten. Fördjupningskursen leder till att några har spetskompetens inom området och kan handleda sina arbetskamrater i det praktiska arbetet med vårdtagare som är demenshandikappade. Personalen har deltagit i förflyttningskurs I och II. Man har även deltagit i olika föreläsningar om demens och rehabilitering.

Trygghetsjouren

Äldre- och handikappomsorgen i Tyresö kommun har tillsammans med Stockholms äldre- och Handikappjour/Trygghetsjouren ett projekt under perioden 2004-10-01 – 2005 03 30. Syftet är att tillfredställa och säkerställa behovet av arbetsledning för vård och omsorg under helger och icke kontorstid vardagar. Samarbetet har fungerat väl mellan parterna. Arbetsbelastningen för arbetsledningen och samordnarna inom hemtjänsten har blivit lägre och de har fått en bättre arbetssituation.

Kvalitetsgarantierna

Kvalitetsgarantierna följs upp i de månatliga APT- mötena. All personal har fått en namnbricka med sina namn och Tyresö Hemtjänst. Vi upplever att vi uppfyller de nuvarande kvalitetsgarantierna och jobbar kontinuerligt för att utveckla verksamheten i linje med de krav som ställs på vår verksamhet.

Dagverksamheten

Under sommaren 2004 gjordes omstart för den verksamhet som tidigare var uppdelad i två; matlaget och dagverksamheten. Matlagets verksamhet lades ner och vi omstrukturerade dagverksamheten genom att flytta fokus från matlagning till olika aktiviteter. Det har varit periodvis svårt att få deltagare till verksamheten, och vi har fört diskussioner med äldreomsorgens biståndshandläggare om behovet av en

social/aktiverande dagverksamhet. Vi har fått uppgift om att sådant behov finns och vi fortsätter att utveckla verksamheten med målsättning att nå en daglig besöksfrekvens på 12 –15 personer. Ett biståndsbeslut är förutsättning för deltagandet

Länsstyrelsens tillsyn

Länsstyrelsen gjorde tillsyn av Sikvägen-gruppen inom hemtjänsten mellan 10 – 17 juni 2004. Under tillsynen träffade länsstyrelsens representanter enhetschefen Christina Bäverbrant, representanter för personalgruppen samt åtta pensionärer. Pensionärerna intervjuades om hur de anser att hemtjänsten utför sitt arbete. Länsstyrelsens bedömning är att de äldre känner sig nöjda och trygga. Bemötandet och kontaktmannaskapet fungerar bra. Däremot finns det behov av att förbättra informationen om t.ex. vem som kommer hem till den äldre. Den sociala dokumentationen måste utvecklas och klagomålshandlingen kan förbättrats. Vi är väl medvetna om de förbättringsområden som finns inom verksamheten. Tyvärr upplever vi inte att vi har haft tillräcklig kapacitet att arbetsleda personal på det sätt vi skulle ha önskat under det gångna året eftersom vi saknat en enhetschef.

Ekonomi

Hemtjänsten hade ett anslag på 2.225 tkr för att täcka kostnaderna för nattpatrullen och vissa kostnader för dagverksamheten. Intäkterna under året blev mycket lägre än vad som budgeterats eftersom antalet hemtjänsttimmar minskade under året. Det har varit svårt att anpassa intäkterna mot fasta kostnader. Man tappar intäkter på väldigt kort varsel och avveckling av personal går inte lika snabbt. Ekonomin såg väldigt bra ut fram till hösten då vi plötsligt tappade väldigt många timmar. Vi har också gjort investeringar i t.ex. gymmet, namnbrickor, arbetskläder. Vi har även haft mer kostnader för bilarna än vad som budgeterats. Det ekonomiska bokslutet innehåller mer utförlig analys om verksamhetens ekonomi.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2004

Verksamhet	Tyresögården, Gruppboende och Korttidsvård
Adress	Skarpnäcksgårdsväg 10, 128 31 SKARPNÄCK ☎ 08 93 35 15
Verksamhetens uppdrag	Gruppboende för minneshandikappade
Verksamhetsmått	8 platser gruppboende till 1 september därefter 15 platser. 7 platser korttidsboende till 1 september därefter 2 platser. Summa platser 15 tom 1/9, därefter 17
Organisation	Tyresögården, Ängsgården.
Chef	Resultatenhetschef Berit Ahlberg-Åhammar
Personal	8 hel- och deltidanställda undersköterskor dagtid och en undersköterska nattid. Enheten delar på arbetsledare-sjuksköterska, resultatenhetschef, kökspersonal och samordnare.
Budgetomslutning, utfall 2004	Av budgeterade medel 10.056 tkr, har vi gjort av med 9.978 tkr alltså ett överskott på 78 tkr. Resultatet avser både gruppboende och korttidsvård.
<p>Under året har vi utökat verksamheten från 8 platser gruppboende och 7 platser korttidsvård, till 15 platser gruppboende och 2 platser korttidsvård. Summa platser efter 1/9 är 17 st. Beläggning var under 2004 var 98 %, 2003 ca 99 %.</p> <p>Vi har i november infört schemaläggningssystemet ”Time Care”. Syftet är att effektivisera utnyttjandet av personaltimmar.</p> <p>Under året har vi haft tillsyn av länsstyrelsen. Vi fick kritik för lokalerna och för brist på aktiviteter, vi fick beröm för den sociala dokumentationen och för bemötandet.</p> <p>Kvalitetsarbete: Vi även skrivit en verksamhetsplan för 2005. Vi har gjort ett bra arbete med individuella vårdplaner, som vi fick beröm för .</p> <p>Kostnaderna för sjukfrånvaron dag 2-14 fortsatte att öka under 2004. Övertiden är fortsatt låg. Den övertid vi följer är bara enkel och kvalificerad, inte fyllnadstid.</p> <p>Nästa år skall vi arbeta med kvalitetsgarantier kopplat till våra mål och med de individuella vårdplanerna.</p>	

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2004

Verksamhet	Tyresögården, Dagverksamheten
Adress	Skarpnäcksgårdsväg 10, 128 31 SKARPNÄCK ☎ 08 605 21 49
Verksamhetens uppdrag	Dagverksamhet som riktar sig till personer med minneshandikapp.
Verksamhetsmått	10 dagverksamhetsplatser, som i snitt 20 personer per månad delar på.
Organisation	Tyresögårdens gruppboende, dagverksamhet & Ängsgården
Chef	Resultatenhetschef: Berit Ahlberg-Åhammar Biträdande chef / sjuksköterska Susanne Bretz
Personal	3 undersköterskor, 10 % arbetsledare/sjuksköterska
Budgetomslutning	Av budgeterade 2.072 tkr har vi gjort av med 2.263 tkr. Vi har överskridit budgeten för turbundna resor med 163 tkr. Intäkterna blev 151 mot beräknade 100 tkr, beroende på att vi ökat beläggningen.
<p>När våra gäster börjar hos oss har de i regel endast behov av två eller tre dagar per vecka för att senare utöka antalet dagar till fem per vecka.</p> <p>Besökstatistiken 2004 var 93 % en ökning från förra året då besöksstatistiken var 75 %. Vi har under året förbättrat rutinerna för att öka platsutnyttjandet.</p> <p>Det budgeterade beloppet för turbundna resor är 303 tkr har överskridits med 163 tkr, beroende på att vi tagit emot fler gäster.</p> <p>Personalgruppen är fortsatt stabil. Den består av tre undersköterskor med mångårig erfarenhet av personer med minneshandikapp. Sjukfrånvaron är låg och vi har inget overtiduttag.</p> <p>Kvalitetsarbete: Vi har under året arbetat efter våra mål och kvalitetsgarantierna. Vårt mål är att varje gäst ska känna sig välkommen och sedd. De skall må bra när de åker härifrån. Vi tycker att vi har nått målen under året. Vi har via klagomålhanteringen fått positiv respons från anhöriga.</p> <p>Framtid: Vi kommer att under 2005 att arbeta med den utökade dagverksamheten. Vi kommer att ta emot 7-8 nya gäster och utöka antalet tjänster med två 75 % iga tjänster. Vi kommer även att uppdatera våra skriftliga rutiner för det dagliga arbetet.</p>	

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2004

Verksamhet	Ängsgården
Adress	Kumla Allé 24 135 53 TYRESÖ ☎ 08 742 77 10, 08 742 77 20
Verksamhetens uppdrag	Boende för minneshandikappade
Verksamhetsmått	21 boende
Organisation	Ängsgården är en av enheterna i resultatenheten Ängsgården/Tyresögården.
Chef	Resultatenhetschef Berit Ahlberg Åhammar Biträdande chef / sjuksköterska, Titti Mazumdar
Personal	25 anställda totalt. Enheten har en arbetsledare/sjuksköterska, undersköterskor, vårdbiträden och en kökspersonal. Resultatenhetschef och samordnare delas med Tyresögården.
Budgetomslutning, utfall 2004	Ängsgårdens har en budget på 9.770 tkr. Vi förbrukade 9.556. Vi har ett överskott på 214 tkr.
<p>Gruppboendet Ängsgården som riktar sig till minneshandikappade, består av 3 avdelningar. Beläggning under 2004: 7477 dygn belagda av 7686 möjliga vilket ger en beläggning på 97 %. Beläggningsen 2003 var 97 %.</p> <p>Ängsgården har en relativt låg vårddygnskostnad. Vi förklarar det med att Ängsgården har ett bra utnyttjande av personaltimmar. Vi använder schemaläggningssystemet "Time Care". Vi har låga övertidskostnader 7 tkr (po ej inräknat) motsvarande kostnad 2003 var 30 tkr.</p> <p>Kostnaden för sjukfrånvaro (dag 2-14) har sjunkit under 2004 till 112 tkr. 2003 kostade denna sjukfrånvaro 120 tkr, och året dessförinnan 130 tkr (även detta utan po).</p> <p>Vi har under året haft rehabiliteringssamtal efter 6 frånvarotillfällen eller efter 4 veckors frånvaro.</p> <p>Kvalitetsarbete: Vi har skrivit individuella vårdplaner. Vi har utarbetat en verksamhetsplan för 2005. Vi har arbetat med förbättringar i verksamheten utifrån kvalitetsgarantierna.</p> <p>Under nästa år fortsätter vi arbeta med utnyttjandet av personaltimmar, ett exempel är att införa 8 veckors schemaperioder istället för 6 veckors. Syftet är att minska den tid vi lägger ner på schemaläggning.</p> <p>Arbetet med sjukfrånvaron och de individuella vårdplanerna fortsätter på samma vis som föregående år. Vi kommer att arbeta med bemötande genom att en av undersköterskorna skall hålla i en studiecirkel. Vi kommer även att delta i ett projekt om fall och fallförebyggande åtgärder. Kvalitetsgarantierna skall följas upp kvartalsvis.</p>	

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2004

Verksamhet	Servicehuset Björkbackens Äldrecentrum		
Adress	Bollmoravägen 28 D, 135 40 Tyresö Tel vårdbiträdeslokalen 08/ 742 96 10		
Verksamhetens uppdrag	Särskilt boende för äldre i lägenhet med eget kontrakt. Trygghetslarm ingår i alla lägenheter. Hemtjänst efter biståndsbeslut		
Chef	Enhetschef Ulrika Johansson		
Personal	Vårdbiträden och undersköterskor 10,76 Samordnare 0,50		
Verksamhetsmått	74 lägenheter. Prestationsersatt verksamhet, hemtjänst mellan kl 07.00-21.00, övrig tid nattpersonal från Björkebo. Medicinska insatser från hemsjukvården. Paramedicinska insatser från rehabiliteringsenheten Det har varit relativt liten omsättning av boende. Hög vårdtyngd det senaste halvåret. Antalet behovsbedömda timmar har under året varit 23.000 timmar, vilket varit konstant. De senaste sex månaderna har behovsbedömda timmar i genomsnitt varit 1900 tim./månad. Flera lägenheter har varit tomma under de sista månaderna av året p.g.a. omvandling av servicehus till seniorboende.		
Kostnad	Budget	Bokslut	
Intäkter	6073	6 407	-334
Netto	-6073	-5 901	-172
	0	506	-506

Mål: Utföra insatser som är beviljade av kommunens biståndshandläggare.

Kvalitetsarbete: Fortsatt arbete med individuella omvårdnadsplaner tillsammans med hemsjukvården och rehab. Alla boende i servicehuset som har hemtjänstinsatser har en kontaktman. Rutiner för avvikelshantering när det gäller fall, har tagits fram tillsammans med hemsjukvården och rehab. Det innebär att sjuksköterska, kontaktperson och rehab sammankallar till ett möte där riskbedömning och åtgärder diskuteras. Hemsjukvårdens sjuksköterskor har haft handledning och utbildning i diabetes, vilket har resulterat i att personalen kan ta fler delegerade arbetsuppgifter än tidigare. Avtal med hygiensjuksköterska som kommer att hålla i utbildning av hygienombud för personalen.

Aktiviteter: Fester med underhållning, Måndagsklubb, bingo, gymnastikgrupp, promenadgrupp med Frivilligorganisationen, tidningsläsning.

Fortbildning: Utbildning i vardagshygien och värdegrund. Utbildning i förflyttningsteknik för all personal. Handledning och utbildning i diabetes av sjuksköterskor på hemsjukvården.

Personal: Relativt liten omsättning bland personal. Hög sjukfrånvaro både när det gäller lång- och korttidssjukfrånvaro. Den höga sjukfrånvaron har till stor del berott på att flera i personalgruppen kommer att vara föräldralediga och varit sjukskrivna den sista tiden. Mycket kompetent personal vilket resulterat i hög kvalitet i omsorgen.

Framtiden: Servicehuset kommer vid årsskiftet att omvandlas till seniorboende. Det innebär att hemtjänstgruppen i servicehuset kommer att överföras till hemtjänsten fr.o.m. 1/3-05.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2004

Verksamhet	Restaurang Lyktan Björkbackens Äldrecentrum		
Adress	Bollmoravägen 28 D, 135 40 Tyresö, Tel 08/ 742 96 15		
Verksamhetens uppdrag	Att servera god och näringsriktig kost till enheterna samt restaurangen		
Chef	Resultatenhetschef, Ann-Kristin Olovsson, Kökschef: Ronny Jonsson		
Personal	1,0 kökschef, 1,0 kokerska, 1,75 ekonomibiträden		
Verksamhetsmått	Lunch och middag till 120 boende varav drygt 40% specialkost, samt ca 100 portioner i restaurangen inkl matlådor till hemtjänsten		
Kostnad	Budget	Bokslut	
Intäkter	4 614	4 834	-220
Netto	-4 600	-5 024	424
			204

Verksamheten bedrivs med fortsatt hög kvalitet på mat och specialkost. Antalet besökare i restaurangen samt matlådor oförändrat under 2004. Vid flera tillfällen har lunchgästerna bjudits på levande musik vid lunchen, bland annat under advent och jul.

På eftermiddagarna används restaurangen till olika möten, t.ex. kyrkans måndagsklubb och torsdagskaffet för personalen.

Matråd med representanter för personal och boende har hållits 4 ggr under året.

Verksamheten har varit mycket stabil under året. Ingen personalomsättning. Ingen sjukfrånvaro över huvud taget fram till september, då två långtidssjukskrivningar inträffade samtidigt, med svårigheter att rekrytera vikarier. Båda dessa personer är nu åter i tjänst.

Framtiden: Den 1 mars 05 öppnar ytterligare en ålderdomshemsavdelning med 11 boende på Björkbackens äldrecentrum. Detta innebär att ytterligare dygnsportioner skall beredas på Lyktan. Redan idag är utrustning och lokaler nyttjade till det yttersta. För att möta detta kommer en del ombyggnader att ske, nya kokkärl införskaffas och personalstaten har utökats med 0,25% ekonomibiträde.

Vid inspektion i enlighet med Livsmedelslagen, utförd av Miljö- och hälsokontoret i december 2004, noterades 15 avvikelser, varav 3 allvarliga. Detta har föranlett en mängd åtgärder, bl.a. har ett nytt egenkontrollprogram tagits fram och en del ombyggnader av förråd och övriga utrymmen.

Samtliga anställda på Lyktan skall under 2005 genomgå en "Husmorsutbildning" med bland annat följande innehåll: näringslära, ergonomi, ekonomi.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2004

Verksamhet	Hemsjukvården Björkbackens Äldrecentrum		
Adress	Bollmoravägen 28 D, 135 40 Tyresö 08/ 742 96 07		
Verksamhetens uppdrag	Hemsjukvård i särskilt boende		
Chef	Enhetschef Ulrika Johansson		
Personal	4,0 ssk, 0,86 usk		
Verksamhetsmått	Hemsjukvård till boende i 73 servicelägenheter samt 31 ålderdomshemsplatser		
Budgetomslutning	Budget	Bokslut	
	2 500	2 518	-18

Mål: Hemsjukvården ansvarar för att utföra de medicinska insatserna upp till sjuksköterskenivå för de boende i ålderdomshem och servicehus. T.ex. dela medicin, ge insulin, injektioner, lägga om sår. Medverkar vid läkarronder 1 ggr/vecka. Medverkar vid vårdplaneringar och inflyttningsmöten.

Personal: Rekrytering av sjuksköterskor har inte inneburit några svårigheter. Det har varit en stabil personalgrupp under hela 2004. Nytt sjuksköterskeschema fr.o.m. jan -04. Samtidigt infördes beredskap på helgkvällar för sjuksköterskorna på hemsjukvården, vilket har fungerat bra. Det har dock inneburit ökade kostnader för övertid. Sjukfrånvaron har minskat kraftigt under 2004.

Forbildning: Kompetensutveckling för alla sjuksköterskor enligt särskilt program. HSL-dokumentation görs i datajournaler vilket har ökat kvaliteten och säkerheten när det gäller dokumentationen. Utbildning i diabetes, såromläggningar samt vardagshygien har förekommit under hösten.

Kvalitetsutveckling: Införandet av dokumentation i datajournaler har inneburit en kvalitetshöjning. Nya rutiner angående avvikelshantering när det gäller fall har påbörjats. Det innebär att sjuksköterska, rehab samt kontaktperson sammankallas till ett möte där riskbedömning och åtgärder diskuteras. Fortsatt arbete med individuella omvårdnadsplaner och uppföljningar tillsammans med kontaktperson och rehab.

Framtiden: Beredskapen på hemsjukvården kommer att utökas till alla kvällar måndag – söndag fr.o.m. 1/1-05. Fr.o.m. 15/5-05 införs beredskap även på helger dagtid och sjuksköterskan på hemsjukvården kommer därefter att tjänstgöra dagtid. Ansvarsområdet för sjuksköterskan på hemsjukvården kommer att vara 3 ålderdomshemsenheter och ca 10 boende i servicehuset fr.o.m. 15/5-05. Övriga boende i servicehuset ska ha överförts till primärvården 15%-05.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2004

Verksamhet	Rehab/Träningsenhet Björkbackens Äldrecentrum
Adress	Bollmoravägen 28 D, 135 40 Tyresö, tel 742 96 51
Verksamhetens uppdrag	<i>Rehab</i> ; sjukgymnastiska och arbetsterapeutiska insatser till äldre i särskilt boende samt utbildning av personal <i>Träningsenheten</i> ; Sjukgymnastiska och arbetsterapeutiska insatser i grupp till äldre i eget boende samt utbildning av personal
Chef	Rehabchef Birgitta Lindström
Personal	Sjukgymnaster 3,5, Arbetsterapeuter 3,7, 0,5 Rehabchef samt Arbetsterapibitråde 1,0
Verksamhetsmått	185 boende på Björkbacken 21 boende på Ångsgården 17 boende på Tyresögården
Budgetomslutning	Budget Bokslut 4527 4325 + 202

En arbetsterapeut och en sjukgymnast ansvarar gemensamt för rehabinsatserna mot en Viss enhet. Ett arbetsterapibitråde ansvarar för aktivering i olika riktade grupper mot alla boende på Björkbacken, samt mot träningsenhetens patienter, i allaktivitetslokalen Komm in. Där bedrivs varje vardagseftermiddag ett café. En eftermiddag i månaden är det dans till levande orkester i restaurang Lyktan.

Rehabpersonalen har förflyttningsutbildning och utbildning för personalen i sittandes problematik. De har själva gått på hjälpmedelscentralens olika kurser. Rehabchefen gick på olika arbetsledarutbildningar.

Rehab ansvarar för vårdaranknutna hjälpmedel, t.ex. sängar och lyftar med tillbehör samt förflyttningshjälpmedel och vissa personliga hjälpmedel till de boende.

Under 2004 i januari öppnades korttidsavdelningen Viljan. Där svarar Träningsenhetens sjukgymnast och arbetsterapeut för rehabiliteringsinsatserna.

Rehabenheten fick ett budgetöverskott 2004 p.g.a. att en arbetsterapeut slutade i juni och tjänsten tillsattes inte i avvaktan på servicehusets omvandling till seniorboende. Sjuklönekostnaderna minskade och de flesta bytte till extra ledighet i stället för semesterersättning.

Personal

En sjukgymnast på Träningsenheten gick på barnledighet, men vi kunde anställa en vikarie, så den verksamheten fortsatte utan uppehåll.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2004

Verksamheten	Gruppboenden Näckrosen och Solrosen, Björkbackens Äldrecentrum		
Adress	Bollmoravägen 28 D, 135 40 Tyresö Näckrosen 08/ 742 96 55 Solrosen 08/ 742 96 35		
Verksamhetens uppdrag	Särskilt boende för äldre med demenshandikapp. Egna lägenheter. Gemensamma måltider serveras. Personal dygnet runt		
Chef	Enhetschef Sofia Björs		
Personal	Vårdbiträden och undersköterskor 12.88. Samordnare 0.50. Sjuksköterska 1.0 (ingår i budgeten för Syrenen), Nattpersonal 4.02		
Verksamhetsmått	17 boenden på 2 enheter (8 + 9)		
Budgetomslutning	Budget 5936	Bokslut 6011	-75

De boende: Det har varit en stor omsättning av boende på båda enheterna. Vårdtyngden har varit hög, speciellt på Solrosen. Dock lägre under nov och dec på båda enheterna då beläggningen ej varit 100%.

Personal: Personalen arbetar enligt individuella vårdplaner som upprättas då boende kommer till enheten. Dessa uppdateras vid behov. Anhöriga deltar i vårdplaneringar. Ny sjukskötersketjänst under 2004 med omvårdnadsansvar för gruppboendena. Rehabmöte med sjuksköterska, sjukgymnast och arbetsterapeut tillsammans med vårdbiträde/undersköterska regelbundet 1 g/v. Regelbunden handledning av demenssjuksköterska.

Kvalitetsarbete: Kontaktmannaskap. Anhörigmöten 2 ggr/år. Högre närvaro av sjuksköterska.

Aktiviteter: En mängd olika aktiviteter ordnas på Björkbacken där de boende kan delta efter förmåga och intresse; bl.a. sång och dansgrupp för dementa, promenadgrupp, hushållsgrupper, måndagsklubben. På sommaren utnyttjas vår trädgård flitigt med promenader och för- och eftermiddagskaffe.

Utbildningar: Under 2004 har personalen gått på flera utbildningar. Bl.a. förflyttningsteknik. Dessutom har flera gått på utbildning i vårdhygien och varit på föreläsning om bemötande av personer med demenssjukdom. Dessa utbildningar har prioriterats och vikarier har satts in.

Framtid: Under 2005 planeras ombyggnation av gruppboendena vilket kommer innebära 3 nya platser (2+1). I samband med detta kommer även personalen att utökas med 72% på vardera enhet. Det är ännu osäkert om befintlig personal kommer dela upp den sinsemellan eller om en ny person kommer anställas. Fortsatt arbete med de individuella vårdplanerna och att kvalitetssäkra innehållet i vården. En ökad satsning på social aktivering och social dokumentation.

Arbete med verksamhetsplanering i personalgrupperna.

Under januari börjar enheterna använda TimeCare schemaläggning. Enheterna kommer få dator och personalen ska kunna börja använda sig av e-post och Internet för sökning av information och även att ta emot information. Under 2005 håller sjuksköterskor i olika studiecirkel; en om beröringsmassage och en om demenskunskap. Den senare riktar sig till vårdbiträden för att höja kompetensnivån och därmed även vårdkvaliteten.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2004

Verksamheten	Sjukhemmet Kastanjen Björkbackens Äldrecentrum		
Adress	Bollmoravägen 28D, 135 40 Tyresö Tel Kastanjen 742 96 37		
Verksamhetens uppdrag	Särskilt boende för äldre med stora omvårdnadsbehov		
Chef	Enhetschef Catrin Ullbrand		
Personal	Dag ssk 3,90, natt 0,5 ssk, Usk/vb 18,88, natt 3,52 usk/vb Kökspersonal 1,56		
Verksamhetsmått	30 platser somatiskt sjukhem, varav 2 dubletter		
Budgetomslutning	Budget	Bokslut	
	13277	13496	-219

Verksamhet: På avdelningen vårdas boende med omfattande omvårdnadsbehov med permanent placering samt korttidsvård då behov finns. Beläggningen har varit över 99% under 2004. Under året har antalet korttidsplaceringar minskat markant. Det beror givetvis på att Viljan har öppnats igen.

Kvalitetsarbete: Individuella vårdplaner upprättas för alla boende av kontaktperson, omvårdnadsansvarig sjuksköterska, rehabpersonal och boende/anhörig. Uppföljningen har blivit bättre genom att tid har frigjorts för sjuksköterskorna. Omvårdnadspersonalen tar idag ett större ansvar för planering och har dessutom delegering på läkemedelshantering, en uppgift som tog mycket tid i anspråk för sjuksköterskorna tidigare.

Införandet av HSL-journalen på data har ökat kvaliteten och säkerheten när det gäller dokumentation. Kvalitetsgarantierna har uppfyllts under året, eftersom möjligheten att introducera nya boende har underlättats genom bättre rutiner på handläggarsidan och färre korttidsplatser. Förbättringen bör resultera i färre tomma vårdtyg.

Personal: Egen planering, personligt ansvar och fungerande rutiner har varit målet för arbetet i personalgruppen under 2004. Gruppen hade två planeringsdagar i maj med mycket lyckat resultat. Då gjordes en grundlig genomgång av vad som krävs för gott samarbete och en fungerande verksamhet. Kastanjen upplevs av personalen som en trygg arbetsplats med stor trivsel och nästan ingen personalomsättning.

Under året har schemalagd reflektionstid införts på avdelningen, då möjlighet finns att ventilera och hantera svåra situationer. Andelen utbildade undersköterskor har ökat under året. Personalgruppen är stabil och rekrytering till nya tjänster vållar inga problem. Medarbetarsamtal och lönesamtal är genomförda med all personal.

Utbildning: Utbildningsinsatser har gjorts i form av fortsatt handledarutbildning till sjuksköterskorna. Övrig personal har gått utbildningar i förflytningsteknik, hygien, taktill massage, m.m.

Aktiviteter: Behovet av sociala aktiviteter för den boende ska identifieras och planeras på IVP. I övrigt erbjuds promenadgrupp, tidningsläsning mån-fre, bingo 1 ggr/v samt andra aktiviteter som Komm-In arrangerar.

Övrigt:

Sjukgymnast och arbetsterapeut finns tillgängliga må-fre.

Läkare har rond x 1ggr/vecka och kan nås per telefon vid behov under veckan.

Anhörigträffar har genomförts. Personalen har fått mycket positiv uppskattning av de anhöriga. Den kritik som framfördes gällde framförallt att de boende ska få komma ut oftare.

Framtiden:

Kastanjen medverkar i flera projekt:

Under januari 2005 införs PS-självservice för all personal.

Enhetsplan ska utarbetas på försök redan 2005 som ett led i införandet av planeringsmodellen i kommunen.

Nattpersonalen delas upp per enhet och ingår i verksamhet Kastanjen.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2004

Enhet	Sjukhemmet Syrenen Björkbackens Äldrecentrum		
Adress	Bollmoravägen 28 D, 135 40 Tyresö Tel Syrenen 08/742 96 22		
Verksamhetens uppdrag	Särskilt boende (sjukhem) för äldre med demenssjukdom med stora omvårdnadsbehov		
Chef	Enhetschef Sofia Björs		
Personal	Dag skk	3.56	natt 0.50
	Usk/vb	20.17	usk/vb 3.52
	Kökspersonal	1.56	
	Städ	1,0	
	Samordnare	0.50	
Verksamhetsmått	30 platser demens sjukhem, varav 2 dubletter		
Budgetomslutning	Budget	Bokslut	
	11 800	12 044	-232

Avdelningen är indelad dagtid, vardagar i 4 mindre grupper med olika inriktningar beroende på de boendes behov. Kvällar och helger arbetar man i 2 grupper. Natttid arbetar personalen över hela avdelningen. Hög vårdtyngd och stor omsättning av boende.

Personal: Möjligheten att rekrytera personal till Syrenen har under 2004 varit god. Sjukfrånvaron är fortsatt hög, men få av långtidssjukskrivningarna har arbetsrelaterad orsak. Hög korttidsfrånvaro också. Satsningar på reflektions- och planeringsgrupper med de mindre grupperna infördes under våren, sker tillsammans med enhetschefen. Regelbunden handledning med demenssjuksköterska ca 1 g/mån.

Aktiviteter: Anhörigmöte höst och vår. Anhöriga deltar i ankomstsamtal och individuell vårdplanering. En mängd aktiviteter anordnas på Björkbacken t.ex. dans- och rörelsegrupp 1 gång/vecka, hushållsgrupp 1 gång/vecka. Träff 1 gång/vecka – Studieförbundet Vuxenskolan. Promenadgrupp 1 gång/vecka – Frivilligcentralen. Sittgymnastik 1 gång/vecka. Kyrkan sjunger och spelar gång/mån. Sommarhalvåret vistas Syrenens boende och personal ofta ute på innergården och äter lunch eller dricker för- och eftermiddagskaffe. Syrenen granskades av kvalitetsutvecklaren och MAS under 2004.

Utbildningar: Under 2004 har personalen gått på flera utbildningar, bl.a. förflyttningsteknik. Dessutom har flera gått på utbildning i vårdhygien och varit på föreläsning om bemötande av personer med demenssjukdom. Dessa utbildningar har prioriterats och vikarier har satts in. För sjuksköterskor pågår en skraddarsydd utbildning i samarbete med Sophiahemmet.

Framtid: Fortsatt arbete med de individuella vårdplanerna och att kvalitetssäkra innehållet i vården. En ökad satsning på social aktivering/stimulering för att ge en bra vård och meningsfylld dag för de boende med demenshandikapp. Arbete med verksamhetsplanering i personalgrupperna. Enheten har fått fler datorer och personalen ska kunna börja använda sig av e-post och Internet för sökning av information och även att ta emot information.

Viktigt är att försöka komma åt orsakerna till den höga sjukfrånvaron.

Fortsatt utveckling delegering, kontaktmannaskap och social dokumentation.

Under 2005 håller sjuksköterskor i olika studiecirkel; en om beröringsmassage och en om demenskunskap. Den senare riktar sig till vårdbiträden för att höja kompetensnivån och därmed även vårdkvalitén.

Efter granskningen har budgeten för Syrenen utökats så att 2 undersköterskor på 75% kan anställas för att lägsta bemanningen på helgerna blir högre.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2004

Verksamhet	Ålderdomshem Blålockan, Gullvivan och Nejlikan Björkbackens Äldrecentrum		
Adress	Bollmoravägen 28 B och C, 135 40 Tyresö Tel Blålockan 08/ 742 96 53, Gullvivan 08/ 742 96 57, Nejlikan 08/ 742 96 58		
Verksamhetens uppdrag	Särskilt boende för äldre, egen lägenhet och gemensamma måltider. Personal dygnet runt		
Chef	Enhetschef Ulrika Johansson		
Personal	Vårdbiträden och undersköterskor 17,65 Samordnare 0,50		
Verksamhetsmått	31 boende på 3 avdelningar		
Budgetomslutning	Budget 9094	Bokslut 9 429	-335

Det är 6 nya boende under året. På en enhet har vårdtyngden ökat något och på två enheter har vårdtyngden sjunkit något.

Mål: Att ge omsorg utifrån de boendes olika behov, enligt verksamhetens mål och riktlinjer. Ta till vara det friska samt verka för en aktiv tillvaro i gemenskap med andra. Individuella vårdplaner. Kontaktmannaskap.

Kvalitetsarbete: Fortsatt arbete med individuella omvårdnadsplaner tillsammans med hemsjukvården och rehab. Planering av aktiviteter och social stimulans för de boende. Kontaktmannaskapet är väl utvecklat och fungerar mycket bra. Matrådsmöten. Nya rutiner för avvikelshantering har tagits fram när det gäller fall. Det innebär att sjuksköterska, rehab och kontaktperson sammankallas till ett möte efter 3 fall, där riskbedömning och åtgärder diskuteras. Rutiner för dokumentation har tagits fram. Avtal med hygiensjuksköterska som kommer att utbilda ett hygienombud på varje enhet.

Aktiviteter: Fester med sång och musik. Tidningsläsning, gymnastikgrupp, bingo, måndagsklubb, matlagningsgrupp, frukostklubb och promenader varje torsdag som rehab anordnar. Högläsning på enheterna ur tidskrift eller bok. Gymnastikgrupp på enheten. Anhörigträffar.

Fortbildning: Utbildning i läkemedelshantering och vardagshygien. Utbildning i förflyttningsteknik för all personal. Hemsjukvårdens sjuksköterskor har fortsatt utbildning och handledning i diabetes. Det har inneburit att personalen kan ta fler delegerade arbetsuppgifter än tidigare. Planeringsdagar som har innehållit rutiner för kontaktmannaskap och dokumentation samt studiebesök.

Personal: Liten omsättning på personal under året, både bland fast personal och vikarier. Andelen timanställda och vikarier har minskat kraftigt förutom en rätt stor rekrytering av semestervikarier. Sjukfrånvaron har ökat något när det gäller långtidssjukskrivningar.

Framtiden: En ny ålderdomshemsenhet startar upp 1/3-05 med 11 platser. Datadokumentation skall påbörjas för all personal. Fortsatt arbete med verksamhetsplaner. Planering av aktiviteter på enheterna. PS-självservice skall införas på samtliga enheter under våren.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2004

Verksamhet	Trollängens Äldreboende Carema äldreomsorg
Adress	Gärdesvägen 16-18 135 51 Tyresö
Entreprenör, avtal	Trollängens Äldreboende drivs på entreprenad åt Tyresö kommun av Carema Äldreomsorg AB Avtalet gäller tom 2010-01-14 (nya avtalet gäller from 2005-01-15)
Verksamhetsmått	Totalt 59 platser
Organisation	4 avdelningar med 10 platser vardera för permanent boende 1 avdelning med 10 platser för dementa 1 avdelning med 9 platser korttidsboende/avlastning
Enhetschef	Verksamhetschef Ewa Lundqvist
Personal	Undersköterskor/vb, sjuksköterskor, sjukgymnast 75%, arbetsterapeut 100% , terapibitråde 75%, vaktmästare 50% = 46,19 årsarbetare

Under 2004 har Trollängens Äldreboende varit ute på ny upphandling och vi är glada och stolta över det förlängda förtroendet som vi har fått.

Trollängen har under året deltagit i två kvalitetsgranskningar, Tyresö kommuns och Caremas egen. Vi har fått ett gott betyg i båda två, men självklart finns det fortfarande saker som vi ska förbättra. Vi satsar på aktiviteter, och vårt motto är att ha *"ett levande hus med många olika aktiviteter"*.

Trollängen har under året ej haft några tomma platser, behovet av platser för dementa har varit stort. Under våren omvandlades avd D till ett Demensboende med utökad personalbemanning.

Trollängen införde centralt läkemedelsförråd, vilket innebar att vårt läkemedelsrum behövde en viss ombyggnation. Denna förändring har gett en mycket förbättrad arbetsmiljön för våra sjuksköterskor.

Olika råd:

Under året har regelbundna möten i kvalitetsråd, kostråd och anhörigråd hållits. Vi har under året även startat ett aktivitetsråd med vårt arbetsterapibitråde och representanter från avdelningarna.

Trollängen har numera även en lokal ledningsgrupp bestående av verksamhetschef och samtliga gruppchefer.

Utbildning:

*Våra 5 gruppchefer har under året genomgått en gruppchefsutbildning som innehöll arbetsledning, arbetsrätt, arbetsmiljö, ekonomi m.m.

*Personalen på Demensavdelningen har varit på flera studiebesök på olika demensboenden.

*Vår läkare på Trollbäckens vårdcentral har föreläst om demenssjukdomar.

*Många har deltagit i Nestors olika föreläsningar.

*Två sjuksköterskor har genomgått en inkontinensutbildning och därefter utbildat våra inkontinensombud på Trollängen.

*Trollängen har deltagit i Caremas projekt Omtanke 2, vilket handlade om vårt bemanningssystem MEDVIND (behovsanpassat "önske"schema).

Under året har Trollängen tagit emot ca 25 elever från olika vårdutbildningar främst från C3L i Tyresö och Sweja kunskapscenter. Vi har också haft flera praktikanter från Arbetsförmedlingen.

Under sommaren hade vi även 6 ungdomar från Arbetscentrum som hjälpte till med enklare aktiviteter. Detta var väldigt uppskattat och vi hoppas att få ta emot sådana ungdomar även denna sommar.

Personal:

Trollängen har numera 5 gruppchefer som ansvarar för bemanningen på respektive enhet och har ett

budgetansvar. Gruppcheferna ansvarar för det behovsanpassade schemaprogrammet Medvind. Sommarens semesterplanering och bemanning sköttes helt av gruppcheferna och fungerade mycket väl. Alla arbetsgrupper har haft minst en planeringsdag tillsammans med sina gruppchefer under året. Personalomsättningen har varit låg och det har inte varit svårt att rekrytera personal under året. Vi har under 2004 haft få långtidssjukskrivna och korttidsfrånvaron har inte varit speciellt hög. Genom att använda Medvind så har vi kunnat minska vårt användande av timvikarier.

Exempel på aktiviteter utöver de vardagliga:

Under sommaren fick vi vår utemiljö förbättrad med större uteplatser och en liten promenadstig, detta innebar att blev mer lättillgängligt att använda vår "trädgård".

Vi har haft fredagsdanser, Pub-eftermiddag, restaurangbesök, teaterbesök.

Varje avdelning hade i november anhörigträffar.

Tyvärr saknar Trollängen en lokal för större gemensamma aktiviteter av olika slag, då våning 3 är ej godkänd av brandmyndigheten för mer än ca 10 personer.

Vi har under året samarbetat med Trollbäckens kyrka som besöker oss regelbundet

Vi har stor hjälp av Väntjänsten som startat en efterlängtd promenadgrupp på Trollängen.

Vi har tillsammans med biblioteket i Trollbäcken och SLL kulturnämnd haft flera uppskattade musikunderhållningar från Kultur i Vården.

Fornuddens skola åk 2 ordnade även i år ett luciatåg för våra boende som var mycket uppskattat.

Framtiden:

Ett fortsatt arbete med att ständigt försöka förbättra vår verksamhet, vi kommer att använda oss av resultaten av våra kvalitetsundersökningar för detta.

Aktivt fortsatta arbeta med konceptet den Goda dagen för våra boende.

Vi ska vidareutveckla Medvind, fler ska se möjligheterna att kunna påverka sin arbetstid, inom ramen för våra boendes behov.

Vi ska fortsätta att aktivt satsa på friskvård, genom att erbjuda massagetillfällen, fortsätta ha en friskvårdskvart.

Friskvårdersättningen är höjd till 1000:-/år och vi har inköpt diverse träningsredskap.

Särskilda boendeformer i äldreomsorgen 2005

---

1. Boenden för personer med i huvudsak fysiska funktionshinder

Ålderdomshem

? Nejlikan, Björkbackens äldrecentrum	9 platser
? Gullvivan, Björkbackens äldrecentrum	11 platser
? Blåklockan, Björkbackens äldrecentrum	11 platser (från 2005-03-01)
? Vitsippan, Björkbackens äldrecentrum	10 platser
? Trollängens äldreboende, ålderdomshem/sjukhem	40 platser

Sjukhem

? Kastanjen, Björkbackens äldrecentrum, 30 platser	30 platser
--	------------

Korttidsboenden

? Trollängens korttidsboende, 9 platser	9 platser
? Viljan, Björkbackens äldrecentrum	10 platser (varav en till handikappomsorgen)

2. Boenden för personer med demenssjukdom

Gruppboende

? Solrosen, Björkbackens äldrecentrum	9 platser (varav en från mars 2005)
? Näckrosen, Björkbackens äldrecentrum	9 platser
? Ängsgården, Trollbäcken	21 platser fördelat på tre avd.
? Trollängens äldreboende, avd D gruppboende/sjukhem	10 platser
? Tyresögården, Skarpnäck	15 platser

Sjukhem

? Syrenen, Björkbackens äldrecentrum	30 platser
--------------------------------------	------------

Korttidsboende

? Tyresögården	2 platser
----------------	-----------

Kvalitetsgarantier inom äldreomsorgen

HEMTJÄNST

Snabba insatser

När du beviljats hjälp (mat eller personlig omvårdnad) kommer den att ges inom två dygn eller tidigare om så behövs.

Kontaktperson

Du får en egen kontaktperson inom hemtjänsten senast 14 dagar efter det att hjälpinsatsen påbörjats. Är du inte nöjd, så har du rätt att byta kontaktperson.

Individuell planering

För att ta reda på hur och när insatsen ska utföras för att tillgodose dina behov och önskemål, så gör vi en individuell planering tillsammans med dig.

Hålla tider

Vi lovar hålla de överenskomna tiderna och meddela dig om vi blir mer än en halvtimme försenade. Om hjälpen av något skäl måste utebli helt, lovar vi meddela dig detta senast klockan 9.00 samma dag.

Veta vem som kommer

Om någon annan än ordinarie personal kommer till dig, lovar vi meddela detta till dig i förväg.

Legitimation/namnskylt

All personal som kommer till dig bär synlig legitimation eller namnskylt/tjänsteintyg.

Ringer, knackar samt nycklar

Vi ringer eller knackar alltid på dörren när vi kommer. Vi har säkra rutiner för hantering av nycklar.

Tillgänglighet

Du kan nå oss på telefon både dagtid och kvällstid.

Trygghetslarm

När du larmar oss, besvaras larmet inom 3 minuter och åtgärdas inom 30 minuter.

ÄLDREBOENDE

Information inför inflyttning

Du, och dina anhöriga, har möjlighet att besöka äldreboendet i kommunen innan du flyttar in och få både skriftlig och muntlig information.

Kontaktperson

Du får en egen kontaktperson i äldreboendet senast 14 dagar efter inflyttning. Är du inte nöjd, så har du rätt att byta kontaktperson.

Inflytande/delaktighet

Vården och omsorgen planeras regelbundet tillsammans med dig och, om du så vill, dina anhöriga.

Mat

Du får tre mål lagad mat dagligen samt mellanmål och nattmål om du så önskar. Maten är näringsriktig och varierad.

Aktiviteter

Vi erbjuder de boende att delta i minst en gemensam aktivitet i veckan.

Larm

Om du ringer på larmet, kommer personalen till dig så snart som möjligt, och senast inom 10 minuter.

Klagomålshantering – inkomna synpunkter 2004

Typ av synpunkt	Beröm (antal)	Klagomål (antal)	Innehåll (orsak)
Handläggning		1	Riksfärdtjänst resa -bristande rutin
Personal	1	6	Duktig och ansvarstagande personal. Utebliven insats. Ej fullständigt utförd insats. Dåligt bemötande.
Omvårdnad/omsorg Utförande		2	Ej blivit upptagen på morgonen pga hög vårdtyngd
Boende /lokaler		4	Boende ej anpassat för ändamålet Hotad av annan hyresgäst. Innergårdens stenläggning utgör fallrisk
Rutiner		5	Felaktigt utförd tvätt. Fått sitta ensam vid matbordet. Nattvak och rutiner. Hjälpmedel ej installerade vid inflyttning.
Social stimulans		1	Pga hög vårdtyngd får vårdtagare ej den stimulans som behövs
Utevistelse		1	Får ej komma ut i tillräcklig omfattning
Bemötande	4		Ett utmärkt omhändertagande med en meningsfull tillvaro och stimulerande personal
-----			
	5	20	

Totalt 25 st inkomna synpunkter och klagomål under 2004 fördelade enligt nedan;

Tyresögården 6 varav 4 beröm dagvården
 Ängsgården 2
 Björkbacken 11 varav ett beröm
 Hemtjänsten 5
Handläggare 1
 Summa 25